

Nr 103. Motion av Johan Lundqvist (MP), Caroline Andersson (S) och Emma Wallrup (V) om hemlagad mat i hemtjänsten
(KSN-2010-0652)

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson, Irene Zetterberg (alla S), Maria Gardfjell, Johan Lundqvist (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig enligt *bilaga 3*.

Uppsala den 18 maj 2011

På kommunstyrelsens vägnar

Gunnar Hedberg/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Gunnar Hedberg, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Sofia Spolander (alla M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna (C), Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson, Irene Zetterberg (alla S), Maria Gardfjell, Johan Lundqvist (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Fredrik Ahlstedt (alla M), Karin Ericsson (C), Frida Johnsson (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

I en motion av Johan Lundqvist (MP), Caroline Andersson (S) och Emma Wallrup (V), väckt den 29 november 2010, föreslås kommunfullmäktige besluta att uppdra till äldrenämnden att prioritera maten som en del av den goda äldreomsorgen genom att garantera

de äldre rätt till hemlagad mat inom hemvården, *bilaga 1*.

Remissbehandling

Motionen har remitterats till äldrenämnden och remissvar från nämnden har inkommit, *bilaga 2*, utsändes separat.

Äldrenämnden är överens med motionärerna om att en god måltid förgyller tillvaron, inte minst inom hemtjänsten. Äldrenämnden instämmer också i att det finns ett högt värde i att kunna erbjuda hemlagad mat inom hemtjänsten, men att den betydande kostnadsökning detta skulle innebära också måste tas hänsyn till. Äldrenämnden har gjort en kalkyl över kostnader för hemlagad mat inom hemtjänsten. Dessa visar att kostnaden för att erbjuda lagad mat i hemmiljö en gång i veckan till de ca 700 personer som får matdistribution är ca 5.8 mkr per år. Utifrån att denna grupp kommer att öka under närmaste åren kommer kostnaden sannolikt öka avsevärt då fler får behov av matdistribution. Äldrenämnden anser att de merkostnader ett sådant förslag innebär noga måste övervägas och utredas ytterligare.

Nämnden anser att alternativa lösningar kan ses över som ändå till viss del tillgodoser den enskildes möjlighet till hemlagad mat. Ett exempel som nämnden anger är att man skulle kunna erbjuda den enskilde matlagning i hemmet ett begränsat antal gånger per år, eventuellt med en ökad egenavgift som täcker de merkostnader detta skulle innebära.

Föredragning

Det är viktigt att äldre personer får chans att uppleva måltiderna som något positivt. För att nå dit behöver maten och måltidssituationerna i större utsträckning anpassas efter varje individs hälsa, smak och förutsättningar. Åldrandet gör att risken för sjukdom och undernäring ökar. Det är därför av extra stor vikt att de måltider som serveras i äldreomsorgen håller hög kvalitet och säkerhet och anpassas efter de äldres egna behov, vanor och önskemål.

Hur måltiden smakar är en del av en god måltidssituation, men flera faktorer spelar in för möjligheten att tillgodogöra sig maten och därmed bidra till en god hälsa. Aptiten och

ätandet kan också påverkas av fysiska faktorer, som svårigheter att sitta eller röra sig, muntorrhet eller psykosociala faktorer, som ensamhet, social samvaro, nedstämdhet.

Äldrenämnden är positiv till att kunna erbjuda matlagning inom ramen för hemtjänsten och visar på alternativ samtidigt som kostnaderna måste vägas mot andra behov. Nämnden bevakar frågan och kan förutses ta erforderliga initiativ för att i högre utsträckning kunna erbjuda hemlagad mat inom hemtjänsten

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreligganda förslag till beslut. Äldrenämnden beaktar kostnaderna för de förslag som blir aktuella.

Bilaga 1

En härlig måltid förgyller tillvaron för de allra flesta av oss. Den mat som serveras till dem som har hemtjänst har genomgått stora förändringar under en lång tidsperiod. Från hemlagad mat till cook and chili-mat som serveras i plastlådor för flera dagars behov. Det har naturligtvis fått stora konsekvenser för de som maten serveras till – både när det gäller smak och doft av mat, men även för den sociala delen av måltiden.

Vi vill utveckla måltidssituationen för alla de äldre som idag i får matlådor hemlevererade inom ramen för hemvården och erbjuda måltider där maten lagas i hemmet. Den mat som paketeras i plastlådor och körs ut från centralkök har ofta tappat både doft och smak. Genom att vårdgivarna en eller två gånger i veckan lagar maten hemma hos den äldre kan måltiden bli både en smakfull och social upplevelse.

Vi yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar

Att uppdra till äldrenämnden att prioritera maten som en del av den goda äldreomsorgen genom garantera de äldre rätt till hemlagad mat inom hemvården.

Bilaga 3

Vi vill att Uppsala kommun ska prioritera matens roll i en god äldreomsorg. Att erbjuda hemlagad mat inom hemvården är en viktig del av denna satsning. Utöver de argument

för hemlagad mat i hemvården som lyfts fram i motionen kan vi konstatera att frågan även avhandlades i 2010 års valrörelse. I en tv-sänd debatt nära valdagen lovade företrädare för centerpartiet, kristdemokraterna och folkpartiet att det rödgröna förslaget om hemlagad mat i hemvården skulle genomföras. Det torde alltså finnas en bred majoritet i kommunfullmäktige för motionens förslag.

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen.